

STRATEGIJA RAZVOJA POLJOPRIVREDE I RIBARSTVA REPUBLIKE HRVATSKE 2020.

Ova prezentacija proizvod je zaposlenika Grupacije Svjetske banke. Nalazi, tumačenja i zaključci u ovoj prezentaciji ne odražavaju nužno stajališta Grupacije Svjetske banke, njezinog Odbora izvršnih direktora ni vlada koje zastupaju. Grupacija Svjetske banke ne jamči točnost podataka u ovoj prezentaciji, koji su preuzeti iz više vanjskih izvora. Sadržaj ove prezentacije ne predstavlja i ne smatra se ograničenjem ili odricanjem od povlastica i izuzeća Grupacije Svjetske banke, koji su svi posebno zadržani.

SUFINANCIRANO SREDSTVIMA EUROPSKE UNIJE
EUROPSKI FOND ZA POMORSTVO I RIBARSTVO
EUROPSKI POLJOPRIVREDNI FOND ZA RURALNI RAZVOJ: EUROPA ULAŽE U RURALNA PODRUČJA

Ukratko o STARS* projektu

ANALIZA

dijagnostička
analiza
sektora i javne
potrošnje

STRATEGIJA

potpora izradi
strategije za
poljoprivredu i
ribarstvo

AKCIJSKI PLAN

potpora
provedbi
sektorskih
strategija

JAČANJE KAPACITETA

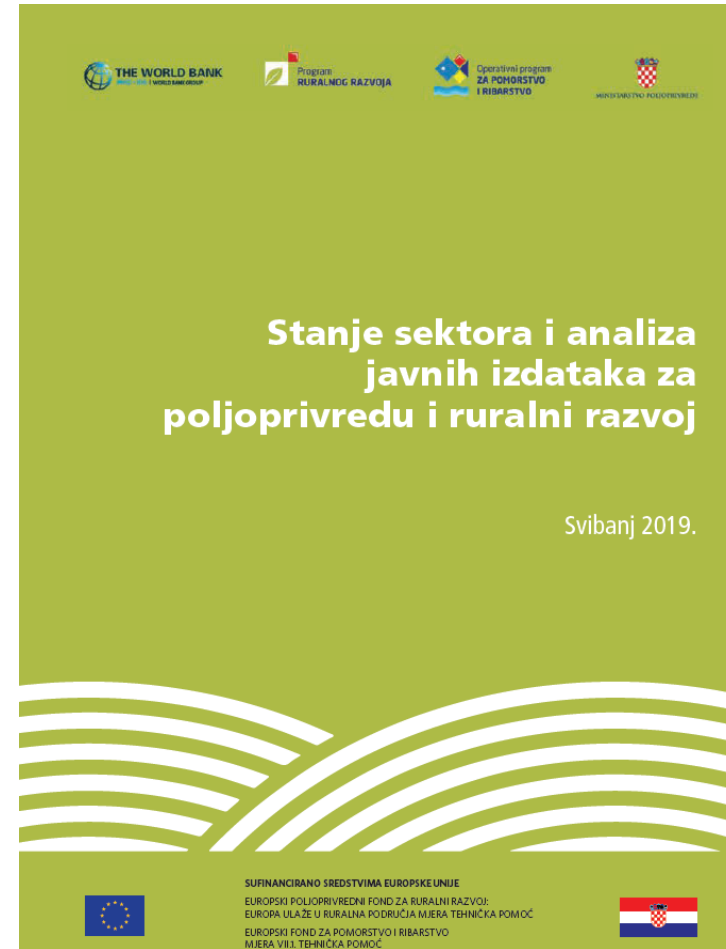
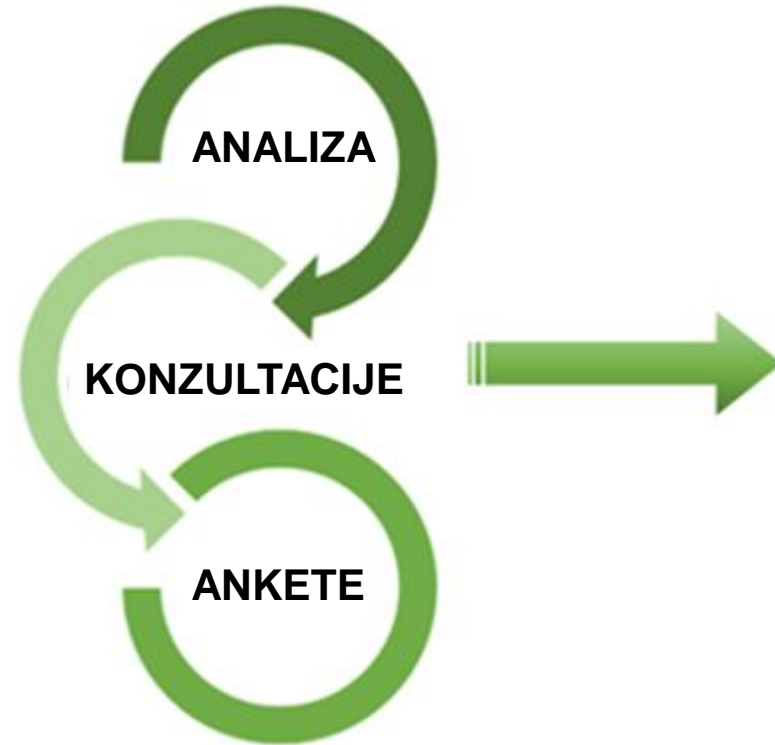
obuka o
strateškom
planiranju i
analizi

PILOT PROJEKTI

prijedlog 4
pilot projekta

REZULTAT 1

CILJ IZVJEŠĆA

**JAKE I SLABE
STRANE**

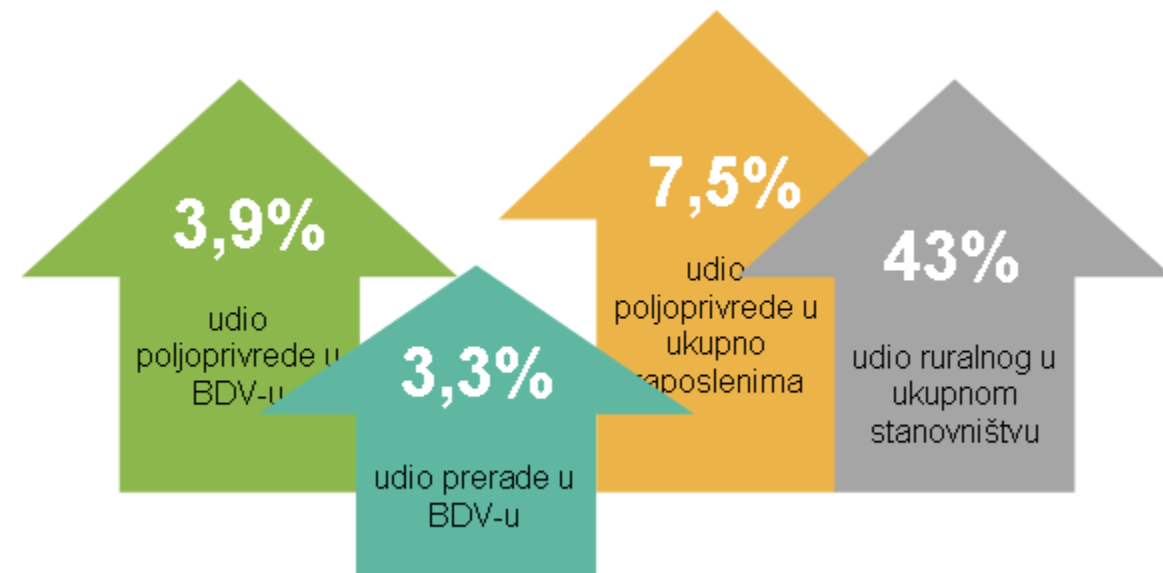
**MOGUĆNOSTI I
IZAZOVI**

**DEFINIRANJE
STRATEŠKIH
PRIORITETA**

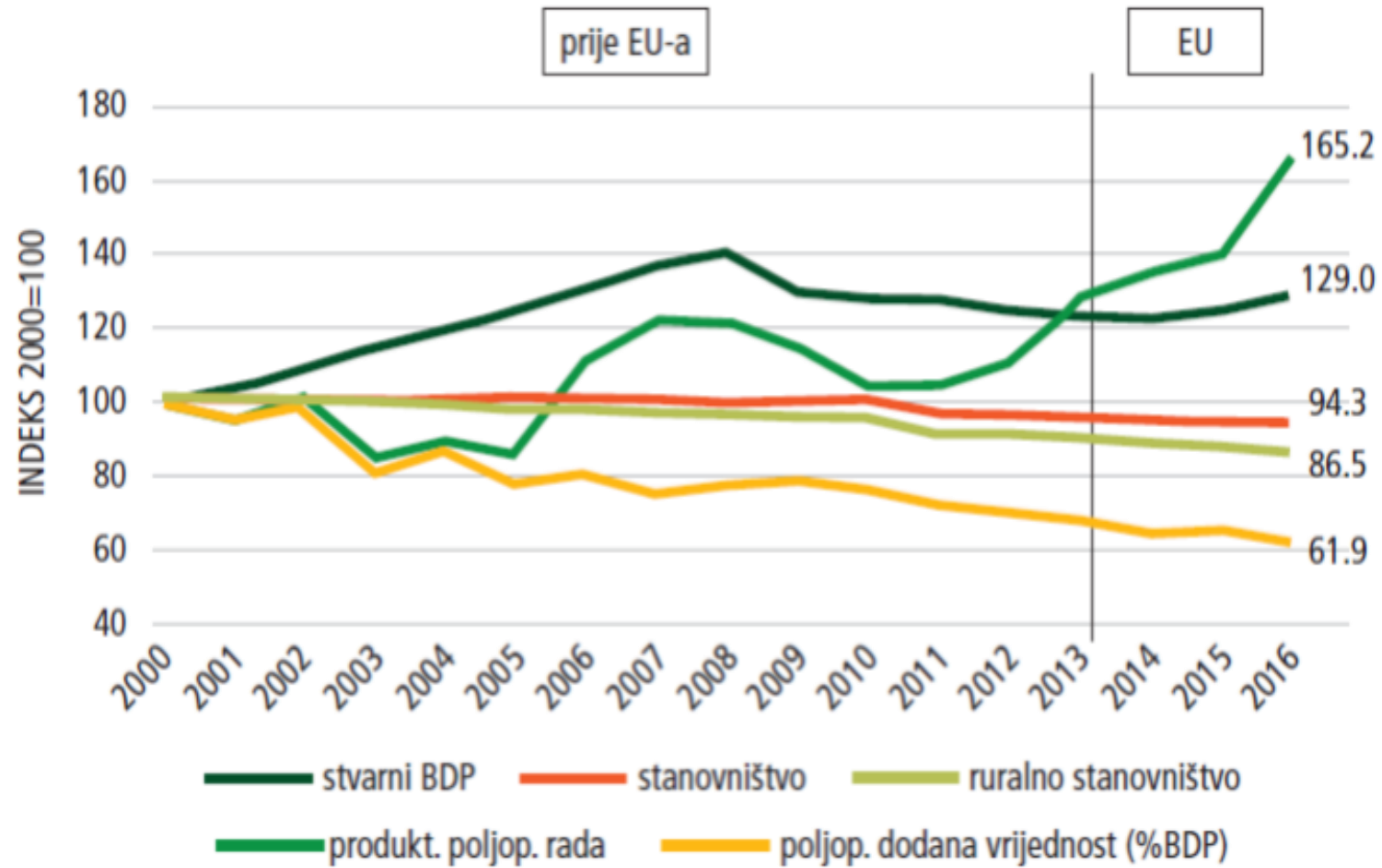
POTENCIJALI I PREDNOSTI SEKTORA

- neograničen pristup tržištu EU
- mogućnosti financiranja iz proračuna EU
- raznoliki agro-ekološki uvjeti za proizvodnju
- relativno niski troškovi radne snage
- dobra cestovna infrastruktura
- rastuća potrošnja iz turizma
- uska povezanost s brojnim drugim sektorima

Poljoprivredno-prehrambeni sektor ima veliki potencijal kao pokretač gospodarskog rasta, za otvaranje radnih mjesta i stvaranje prihoda, posebno u ruralnim područjima.

HRVATSKA POLJOPRIVREDA JE U PROCESU TRANSFORMACIJE...

... ALI TAJ PROCES KOČE STRUKTURNA OGRANIČENJA

NISKA PRODUKTIVNOST

- prevladavaju proizvodi niske tržišne vrijednosti
- ograničeno navodnjavanje
- niska produktivnost poljoprivrednog zemljišta
- visoki rizik od erozije tla

NISKA KONKURENTNOST

- visoki vanjskotrgovinski deficit
- konkurentnost samo kod proizvoda niže vrijednosti
- osjetljivost na fluktuacije cijena
- fragmentirana proizvodnja

NISKA ULAGANJA

- niska ulaganja u fiksni kapital
- niska ulaganja u istraživanja i razvoj i slaba povezanost sudionika u sustavu
- slabe mogućnosti financiranja za male proizvođače

**Important
Notice**

- *migracije sa sela smanjuju dostupnost radne snage*

- *neučinkoviti postupci dodjele poljoprivrednog zemljišta otežavaju puno iskorištenje proizvodnog potencijala*

JAVNA POTPORA POLJOPRIVREDI

Javna potpora
poljoprivredi u RH
čini 1,3% BDP-a.

Iz EU proračuna
dolazi 65% potpora
hrvatskim
poljoprivrednicima.

Izdaci za javne
službe čine gotovo
petinu svih
izdataka za
poljoprivredni
sektor.

Ukupni izdaci EU
proračuna za
hrvatsku
poljoprivredu u
razdoblju 2014.-
2020: 3,4 milijarde
eura.

- *Udio javne potpore u RH je dvostruko veći od prosjeka EU.*
- *Glavnina plaćanja poljoprivrednicima je putem izravnih plaćanja; za ruralni razvoj namijenjeno je 26% izdataka za poljoprivredu.*

JAVNA POTPORA POLJOPRIVREDI

IZRAVNA PLAĆANJA (POTPORA DOHOTKU)

- više od 100.000 korisnika u RH
- učinak stabilizacije dohotka: izravna plaćanja čine 40% dodane vrijednosti gospodarstava
- 80% plaćanja temelji se na površini
- relativno visoki udio proizvodno vezanih plaćanja (22%)
- visoka koncentracija potpora: 1/3 plaćanja ide prema 6,5% najvećih gospodarstava

POTPORE RURALNOM RAZVOJU

- RH ograničeno iskustva iz prethodnog programskog razdoblja
- apsorpcija relativno niska, ali raste
- puno iskorištenje alokacije očekuje se za ulaganja u fizičku imovinu (29% ukupne alokacije) i IAKS mjere ruralnog razvoja
- manji interes za mjere suradnje, prijenosa znanja, udruživanje, oznake kvalitete

JAVNI IZDACI I TEHNIČKA EFIKASNOST U POLJOPRIVREDI

Tehnička efikasnost

- hrvatski poljoprivrednici su tehnički neefikasni
- prosječna tehnička efikasnost = 0,3 (koristeći raspoloživu tehnologiju mogu ostvariti istu proizvodnju korištenjem 70% manje ulaznih sredstava)
- samo 1,5% poljoprivrednika iz FADN uzorka je tehnički efikasno

Obujam tehnologije

- hrvatska poljoprivredna gospodarstva dobro posluju u smislu obujma tehnologije
- prosječna učinkovitost s obzirom na obujam = 0,82 (prilagodnom svog poslovanja za samo 18% mogu poslovati na optimalnoj razini)
- više od 50% poljoprivrednika iz FADN uzorka ima učinkovitost s obzirom na obujam veću od 90%

- najveću tehničku efikasnost ostvaruju poljoprivrednici koji koriste investicijsku potporu iz Programa ruralnog razvoja
- investicijske potpore pozitivno djeluju na ekonomske rezultate poslovanja i odabir tehnologije
- nevezana plaćanja (izravna potpora dohotku) nemaju velikog utjecaja na povećanje efikasnosti poljoprivrednih gospodarstava u Hrvatskoj

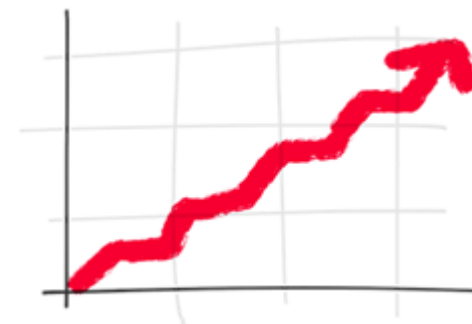
POTPORE POLJOPRIVREDI IMAJU ŠIRI GOSPODARSKI UČINAK

(koji je izrazitiji za mjere ruralnog razvoja)

1 milijun kuna potpora uloženi u poljoprivredu povećava...

- vrijednost proizvodnje za 2,21 milijun (izravna plaćanja), odnosno 3,43 milijuna kuna (ruralni razvoj)
- dodanu vrijednost za 2,18 milijuna (izravna plaćanja), odnosno 2,81 milijuna kuna (ruralni razvoj)
- broj radnih mjesta za 5,9 (izravna plaćanja), odnosno 9,39 (ruralni razvoj)

Potpore poljoprivredi godišnje povećavaju ukupnu dodanu vrijednost hrvatskog gospodarstva za 2,9%, a zaposlenost za 1,5%.

POTREBNO JE PREISPITATI SUSTAV POTPORA POLJOPRIVREDI

Smanjiti nejednakosti u raspodjeli potpore

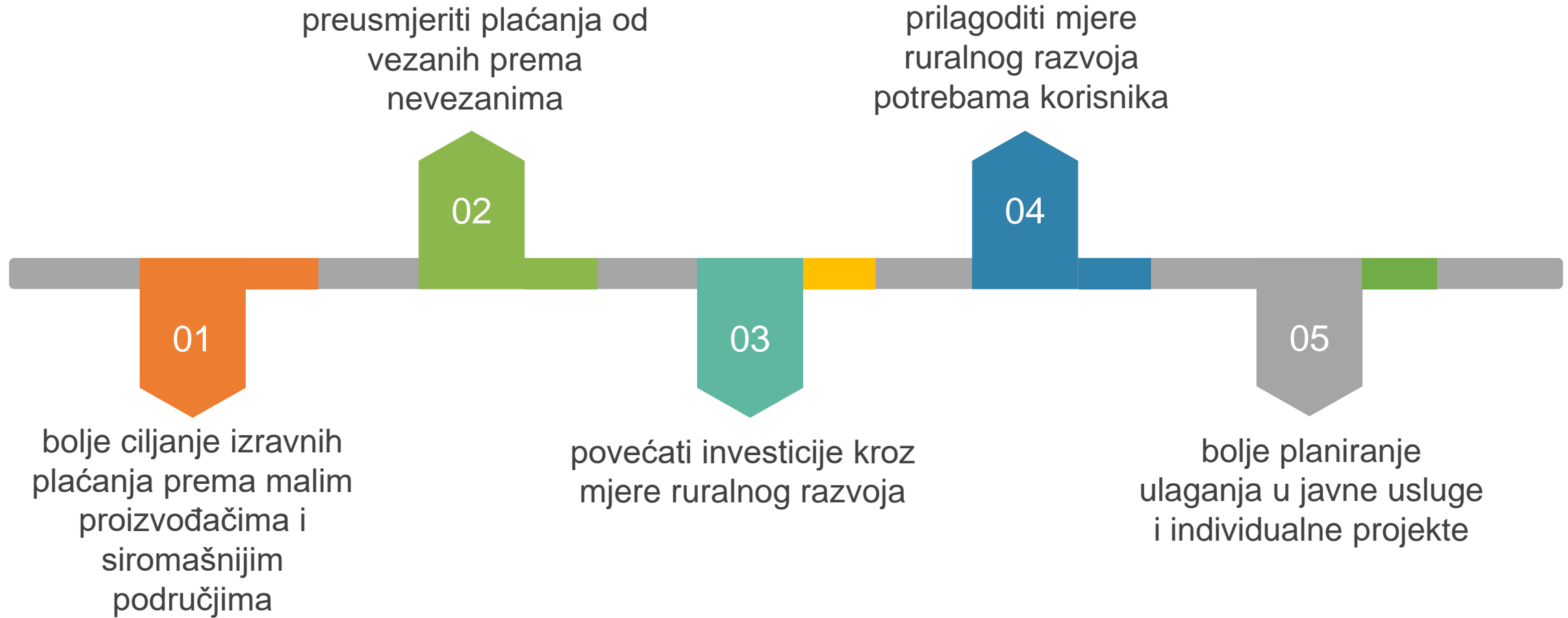
Usmjeravanje na male, tržišno orijentirane proizvođače

Pomaknuti težište poljoprivredne politike prema mjeranju rezultata

KAKO UNAPRIJEDITI JAVNE POTPORE?

NOVE PRILIKE

OKOLIŠ I KLIMA

potpore usmjerene na zaštitu okoliša i prilagodbu klimatskim promjenama mogu povećati produktivnost i održivost poljoprivrede

DIGITALIZACIJA

nove tehnologije mogu olakšati prijenos znanja i informacija, pristup tržištu i smanjiti troškove proizvodnje

BIOGOSPODARSTVO

prilika za učinkovitije korištenje resursa te diverzifikaciju prihoda i proizvoda

Više informacija:

Strategija razvoja
poljoprivrede i ribarstva
Republike Hrvatske 2020

<https://poljoprivreda2020.hr/>